

K-RD.5140.78.2022.MB

Katowice, dnia 06 WRZ. 2023
(zpo)

Nr rejestru: A / 1257 / 23

Wywieszono na tablicy ogłoszeń
WUOZ w Katowicach
od dnia 11 WRZEŚNIA 2023 R.
do dnia 25 WRZEŚNIA 2023 R.
Podpis M.O.

DECYZJA

W SPRAWIE WPISU DO REJESTRU ZABYTKÓW NIERUCHOMYCH WOJ. ŚLĄSKIEGO

Na podstawie art. 3, art. 6 ust. 1 pkt 1 lit. b, art. 7 pkt 1, art. 8, art. 9 ust. 1, art. 89 pkt 2, art. 91 ust. 4 pkt 3 ustawy z dnia 23 lipca 2003 roku o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (t.j. Dz.U. z 2022 r. poz. 840 ze zm.), art. 104 § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 roku Kodeks postępowania administracyjnego (t.j. Dz.U. z 2023, poz. 775 ze zm.), w wyniku postępowania administracyjnego prowadzonego z urzędu,

Śląski Wojewódzki Konserwator Zabytków w Katowicach orzeka:

wpisać do rejestru zabytków nieruchomych województwa śląskiego pod numerem A/1257/23 następujący zabytek:

– zespół zabudowy sanatoryjno-uzdrowiskowej Ustroń-Zawodzie w rejonie ulic Sanatoryjnej, Szpitalnej i Zdrojowej, w miejscowości Ustroń, pow. cieszyński, woj. śląskie, składający się z obiektów:

1. dom „Magnolia” (ul. Szpitalna 15),
2. dom „Maciejka” (ul. Szpitalna 19),
3. dom „Tulipan” (ul. Szpitalna 21),
4. dom „Złocień” (ul. Szpitalna 31),
5. dom „Malwa” (ul. Szpitalna 45),
6. dom „Róża” (ul. Szpitalna 1),
7. budynek szpitala reumatologicznego (ul. Szpitalna 11),
8. budynek dyrekcji uzdrowiska (ul. Sanatoryjna 1),
9. budynek sanatorium „Równica” (ul. Sanatoryjna 3),
10. budynek dawnego domu zdrojowego (ul. Sanatoryjna 7),
11. dom „Narcyz” (ul. Zdrojowa 9),
12. dom „Wilga” (ul. Zdrojowa 7),
13. dom „Elektron” (ul. Zdrojowa 5),
14. dom „Kos” (ul. Zdrojowa 12),
15. dom „Jaskółka” (ul. Zdrojowa 10),
16. dom „Orlik” (ul. Zdrojowa 8),
17. dom „Diament” (ul. Zdrojowa 3),
18. dom „Muflon” (ul. Sanatoryjna 32),
19. dom „Daniel” (ul. Sanatoryjna 32a),
20. dom „Rosomak” (ul. Zdrojowa 2),
21. budynek Śląskiego Centrum Rehabilitacji (ul. Zdrojowa 6);

wraz z terenem działek ewidencyjnych nr: 3569/71, 3569/78, 3569/14, 3569/11, 3569/91, 3569/85, 3569/80, 3569/66, 3569/76, 3569/89, 3679/8, 5142, 3569/87, 3660/2, 3549/23, 3549/21, 3569/74, 3553/3, 4936/6, 3530/5, 3569/73, 3569/77, 3679/9, 3569/90, 3569/86, 3569/92, 3569/79, 3569/72,

4937/3, 3569/7, 3548/8, 3548/10, 3569/88, 4934/6, 3569/81, 3569/20, 4943/2, 3569/17, 4934/15, 3569/19, 3679/7, 3706/25, 3706/21, 3706/24, 3677/4, 3677/9, 3671/8, 3673/4, 4934/17, 4934/9, 3549/25, 3549/5, 3549/6, 3549/7, 3569/93, 3569/94, 3569/95, 3569/96, 3548/9, 3569/82, 3549/26, 3549/19, 3549/11, 3549/17, 4937/4, 3549/24, 3549/22, 3569/75, 3550/7, 4934/16, 4934/18, 4934/19, 3569/84, 3569/83, 3416/23, 3416/32, 3416/31, 3416/30, 3411/29, 3411/21, 3416/6, 3411/20, 3411/19, 3411/24, 3411/22, 3411/18, 5106, 3411/17, 3411/32, 3319/52, 3411/27, 3411/25, 4932/3, 3319/51, 3319/3, 3319/53, 4922/11, 3319/34, 3319/45, 3319/48, 3319/47, 3319/60, 3319/5, 3319/63, 3319/59, 3319/62, 3211/39, 3319/67, 4922/12, 3319/15, 3319/26, 3319/66, 3319/14, 4922/13, 3302/3, 4922/17, 4922/21, 4922/20, 3319/23, 3319/24, 3252/3, 3319/21, 3319/22, 3212, 3211/42, 3211/23, 3211/24, 3211/25, 3211/35, 3211/17, 3211/36, 3119/4, 3119/34, 3119/40, 3119/26, 3153/2, 3119/39, 3119/41, 3119/42, 3119/6, 4910/13, 3119/11, 3119/38, 3119/37, 3119/51, 3153/3, 3153/7, 3153/14, 3211/43, 4913/3, 3153/11, 3153/15, 4913/6, 3153/10, 3119/29, 3119/53, 3119/15, 3119/13, 3119/28, 3119/52, 3119/36, 3153/9, 3153/12, 4913/7, 3119/54, 3153/13, 4913/8, 3211/37, 4913/10, 4913/9, 5267, 4913/1, 3211/51 (całości) oraz nr 3569/62, 5056/1, 3416/14, 4932/2, 3211/49, 3211/14 (w części), obr. 0004 Ustroń, gm. Ustroń, pow. cieszyński, woj. śląskie.

Zakres wpisu do rejestru zabytków obejmuje ww. zespół zabudowy wraz z ww. terenami działek ewidencyjnych – zgodnie z oznaczeniem na załączonej mapie, stanowiącej integralną część niniejszej decyzji (zał. 1).

UZASADNIENIE

Zgodnie z art. 9 ust. 1 ustawy z dn. 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami wojewódzki konserwator zabytków może wydać decyzję w sprawie wpisu do rejestru zabytków z urzędu. W myśl art. 4 pkt 1 i 2 ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami organy administracji publicznej sprawują ochronę zabytków poprzez m.in. zapewnienie warunków prawnych, umożliwiających trwałe zachowanie zabytków (pkt 1) oraz zapobieganie zagrożeniom mogącym spowodować uszczerbek dla wartości zabytków (pkt 2). Na tej podstawie, obwieszczeniem K-RD.5140.78.2022.MB z dn. 03.10.2022 r. wszczęto z urzędu postępowanie administracyjne w sprawie wpisu do rejestru zabytków nieruchomości woj. śląskiego następującego zabytku: *zespół zabudowy sanatoryjno-uzdrowiskowej Ustroń-Zawodzie w rejonie ulic Sanatoryjnej, Szpitalnej i Zdrojowej, w miejscowości Ustroń, pow. cieszyński, woj. śląskie, składający się z obiektów: dom „Magnolia” (ul. Szpitalna 15), dom „Maciejka” (ul. Szpitalna 19), dom „Tulipan” (ul. Szpitalna 21), dom „Złocień” (ul. Szpitalna 31), dom „Malwa” (ul. Szpitalna 45), dom „Róża” (ul. Szpitalna 1), budynek szpitala reumatologicznego (ul. Szpitalna 11), budynek dyrekcji uzdrowiska (ul. Sanatoryjna 1), budynek sanatorium „Równica” (ul. Sanatoryjna 3), budynek dawnego domu zdrojowego (ul. Sanatoryjna 7), dom „Narcyz” (ul. Zdrojowa 9), dom „Wilga” (ul. Zdrojowa 7), dom „Elektron” (ul. Zdrojowa 5), dom „Kos” (ul. Zdrojowa 12), dom „Jaskółka” (ul. Zdrojowa 10), dom „Orlik” (ul. Zdrojowa 8), dom „Diament” (ul. Zdrojowa 3), dom „Muflon” (ul. Sanatoryjna 32), dom „Daniel” (ul. Sanatoryjna 32a), dom „Rosomak” (ul. Zdrojowa 2), budynek Śląskiego Centrum Rehabilitacji (ul. Zdrojowa 6); wraz z terenem działek ewidencyjnych nr: 3569/71, 3569/78, 3569/14, 3569/11, 3569/91, 3569/85, 3569/80, 3569/66, 3569/76, 3569/89, 3679/8, 5142, 3569/87, 3660/2, 3549/23, 3549/21, 3569/74, 3553/3, 4936/6, 3530/5, 3569/73, 3569/77, 3679/9, 3569/90, 3569/86, 3569/92, 3569/79, 3569/72, 4937/3, 3569/7, 3548/8, 3548/10, 3569/88, 4934/6, 3569/81, 3569/20, 4943/2, 3569/17, 4934/15, 3569/19, 3679/7, 3706/25, 3706/21, 3706/24, 3677/4, 3677/9, 3671/8, 3673/4, 4934/17, 4934/9, 3549/25, 3549/5, 3549/6, 3549/7, 3569/93, 3569/94, 3569/95, 3569/96, 3548/9, 3569/82, 3549/26, 3549/19, 3549/11, 3549/17, 4937/4, 3549/24, 3549/22, 3569/75, 3550/7, 4934/16, 4934/18, 4934/19, 3569/84, 3569/83, 3416/23, 3416/32, 3416/31, 3416/30, 3411/29, 3411/21, 3416/6, 3411/20, 3411/19, 3411/24, 3411/22, 3411/18, 5106, 3411/17, 3411/32, 3319/52, 3411/27, 3411/25, 4932/3, 3319/51, 3319/3, 3319/53, 4922/11, 3319/34, 3319/45, 3319/48, 3319/47, 3319/60, 3319/5, 3319/63, 3319/59, 3319/62, 3211/39, 3319/67, 4922/12, 3319/15, 3319/26, 3319/66, 3319/14, 4922/13, 3302/3, 4922/17, 4922/21, 4922/20, 3319/23, 3319/24, 3252/3, 3319/21, 3319/22, 3212, 3211/42, 3211/23, 3211/24, 3211/25, 3211/35, 3211/17, 3211/36, 3119/4, 3119/34, 3119/40, 3119/26, 3153/2, 3119/39, 3119/41, 3119/42, 3119/6, 4910/13, 3119/11, 3119/38, 3119/37, 3119/51, 3153/3, 3153/7, 3153/14, 3211/43, 4913/3, 3153/11, 3153/15, 4913/6, 3153/10, 3119/29, 3119/53, 3119/15, 3119/13, 3119/28, 3119/52, 3119/36, 3153/9, 3153/12, 4913/7, 3119/54, 3153/13, 4913/8, 3211/37, 4913/10, 4913/9, 5267, 4913/1, 3211/51 (całości) oraz nr 3569/62, 5056/1, 3416/14, 4932/2, 3211/49, 3211/14 (w części), obr. 0004 Ustroń, gm. Ustroń, pow. cieszyński, woj. śląskie.*

Zgodnie z definicją prawną określoną w art. 3 pkt 1 ustawy z 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami, zabytek to nieruchomość lub rzecz ruchoma, ich części lub zespoły, będące dziełem człowieka lub związane z jego działalnością i stanowiące świadectwo minionej epoki bądź zdarzenia, których zachowanie leży w interesie społecznym ze względu na posiadaną wartość historyczną, artystyczną lub naukową (art. 3 pkt 1 cyt. ustawy). W interesie społecznym jest zachowanie dla przyszłych pokoleń najcenniejszych, najbardziej wartościowych dóbr kultury, które w największym stopniu dokumentują przeszłość, świadczą o tożsamości regionu, ilustrują przemiany społeczno-gospodarcze, reprezentują określone zjawiska artystyczne i kształtują wspólną przestrzeń kulturową. Dlatego do rejestru zabytków wpisuje się zabytki o charakterze unikatowym w skali regionu lub o znaczeniu ponadregionalnym, a także obiekty o walorze typologicznym, muszą jednak posiadać wyjątkową wartość historyczną, naukową lub artystyczną, uzasadniającą szczególną ochronę prawną, która jest badana w toku postępowania. Zgodnie z art. 6 ust. 1 pkt 1 lit. b ochronie i opiece podlegają układy urbanistyczne, ruralistyczne i **zespoły budowlane**, bez względu na stan zachowania, dlatego analizie nie podlega bieżący stan techniczny obiektów.

W celu oceny zachowanych walorów zabytkowych omawianego zespołu zabudowy zgromadzono w toku postępowania dokumentację ewidencyjną. Przeprowadzono kwerendę bibliograficzną (do akt sprawy włączono m.in. fragmenty publikacji pt.: „Sztuka Górnego Śląska od średniowiecza do końca XX wieku”, red. Ewa Chojecka, Katowice 2004; artykuł „Architektura nowego rytuału. Badania nad powojennymi modernistycznymi ośrodkami wypoczynkowymi”, aut. Błażej Ciarkowski - artykuł zamieszczony w periodyku „Modernizm w Europie. Modernizm w Gdyni” t. 6, Gdynia–Gdańsk 2019). Do akt sprawy włączono też pismo Instytutu Dokumentacji Architektury Biblioteki Śląskiej z dn. 06.09.2022 r. (wpływ dn. 07.09.2022 r.), wraz z załącznikami mapowymi; a także fragmenty periodyków „Architektura. Miesięcznik Stowarzyszenia Architektów Polskich SARP”: nr 89 z 1972 r. oraz nr 6 z 1969 r. Do akt sprawy włączono także kopie archiwalnych fotografii. Obwieszczeniem K-RD.5140.78.2022.MB z dn. 18.10.2022 r. postępowanie przedłużono do dn. 31.12.2022 r., a obwieszczeniem K-RD.5140.78.2022.MB z dn. 28.12.2022 r. postępowanie przedłużono do 01.03.2023 r. Obwieszczeniem K-RD.5140.78.2022.MB z dn. 08.02.2023 r. wyznaczono termin oględzin na 28.02.2023 r. W dn. 28.02.2023 r. przeprowadzono oględziny omawianego zespołu zabudowy, z których sporządzono protokół oraz dokumentację fotograficzną. Do akt sprawy włączono opracowanie badawcze pn. „Studium ochrony wartości kulturowych i krajobrazowych dzielnicy uzdrowskiej Ustroń-Zawodzie” (autorzy: prof. dr hab. inż. arch. Magdalena Żmudzińska-Nowak, mgr inż. arch. Jakub Bródka, mgr Dominika Śliwińska, Gliwice–Katowice 2023, Wydział Architektury Politechniki Śląskiej, Instytut Dokumentacji Architektury Biblioteki Śląskiej).

Obwieszczeniem K-RD.5140.78.2022.MB z dn. 20.07.2023 r. Śląski Wojewódzki Konserwator Zabytków w Katowicach zawiadomił strony postępowania administracyjnego o zakończeniu postępowania dowodowego oraz możliwości zapoznania się z aktami sprawy i wypowiedzenia się co do zebranych dowodów i materiałów. W ustawowym terminie z aktami sprawy zapoznał się p. Radosław Olszewski w dn. 08.08.2023 r., a następnie swoje stanowisko przedstawił w piśmie z dn. 17.08.2023 r. (wpływ dn. 21.08.2023 r.; RPW/15292/2023).

Ustalono co następuje:

Jak wskazują w swoim opracowaniu badawczym pn. „Studium ochrony wartości kulturowych i krajobrazowych dzielnicy uzdrowskiej Ustroń-Zawodzie” (autorzy: prof. dr hab. inż. arch. Magdalena Żmudzińska-Nowak, mgr inż. arch. Jakub Bródka, mgr Dominika Śliwińska, Gliwice–Katowice 2023, Wydział Architektury Politechniki Śląskiej, Instytut Dokumentacji Architektury Biblioteki Śląskiej) jego autorzy: *Już plan GOP z lat 50. XX wieku uwzględnił strefę Beskidów jako tereny rekreacyjnowypoczynkowe dla okręgu Górnego Śląska. Na tym założeniu opierały się wszystkie kolejne opracowania urbanistyczne. Wskazano miejscowości Ustroń i Wisłę jako predestynowane dla rozwijania funkcji leczniczych i wypoczynkowych, Brenną dla celów rekreacji i lecznictwa ze szczególnym uwzględnieniem dzieci, a Szczyrk dla rozwoju sportów zimowych. Założenia zostały zatwierdzone Uchwałą Wojewódzkiej Rady Narodowej w 1959 roku. Prace podjęte przez pracownię urbanistyczną Jana Friedla i Zofii Kubieńskiej-Piękoś, dokonały lokalizacji nowej dzielnicy na terenie Ustronia-Zawodzia. Koncepcja Dzielnicy Zawodzie zyskała szczególną przychylność wojewody gen. Jerzego Ziętka, który wspierał budowę na każdym jej etapie. H. Buszko pisał: „Zaistnienie Zawodzia było decyzją polityczną, gospodarczą i socjalną. Jej inspiratorem - w uzgodnieniu z władzami wszystkich szczebli - był Jerzy Ziętek. Środki pochodziły z odszkodowań (górnictwo) z likwidację Uzdrowiska Jastrzębie i ze źródeł zakładów pracy (domy wczasowe) Ministerstwa Zdrowia (szpital reumatologiczny)”. Uchwałą Prezydium Wojewódzkiej Rady Narodowej w Katowicach nr 57/1005/66 z dnia 15.IX.1966 przyjęto założenia projektowe, a Uchwałą Prezydium Wojewódzkiej Rady Narodowej w Katowicach nr 81/1453/67 19.IV. 1967 zatwierdzono projekt wstępny. Początkowo nie była używana nazwa dzielnica uzdrowska, gdyż Ustroń nie miał statusu uzdrowiska. Decyzją Ministra Zdrowia utworzono Uzdrowisko Ustroń (początkowo: Ustroń-Jastrzębie w siedzibę w Ustroniu).*

Uchwałą Prezydium Wojewódzkiej Rady Narodowej w Katowicach nr XVIII/90/72 z 23.VI. 1972 ustanowiła statut Uzdrowiska Ustroń, który ustalił rygory użytkowania i pokrycia terenu a także zasady akceptowania zmian i odstępstw.

Dzielnica leczniczo-rehabilitacyjna Ustroń-Zawodzie (powiat cieszyński, województwo śląskie), powstała w latach 1968–1988 (architekci: Henryk Buszko, Aleksander Franta, Tadeusz Szewczyk) jako zaplecze wypoczynkowe dla mieszkańców Górnośląskiego Okręgu Przemysłowego, stanowi ikoniczny przykład wczasowej architektury socmodernistycznej. Należy wskazać, że wartość całego założenia została wykreowana przy wykorzystaniu walorów malowniczego usytuowania, w miejscu stanowiącym atrakcję turystyczną regionu, po wschodniej stronie rzeki Wisły, w dzielnicy Zawodzie, położonej u stóp gór Równicy i Polanicy, w sąsiedztwie stacji kolejowej rozpoczynającej znakowane szlaki turystyczne w kierunku pd.-zach. na Czantorię Wielką i Stożek, na zachód na Równicę oraz na pd.-wsch. na Magurkę i Baranią Górę. Trasa jest powszechnie uważana za niezwykle urokliwą z uwagi na krajobrazowe piękno stoków zalesionych bukami. Od 1959 r. obszar włączono w beskidzki pas uzdrowiskowo-wypoczynkowy Ustroń-Wisła-Szczyrk i rozpoczęto jego zagospodarowanie architektoniczne. W publikacji pt. „Sztuka Górnego Śląska od średniowiecza do końca XX wieku”, red. Ewa Chojecka, Katowice 2004, wskazano, że: *Zaplanowano wówczas sieć tak zwanych gniazd z ośrodkami wczasowymi. Celem tych działań było stworzenie strefy przeznaczonej do wypoczynku pobytowego, lecznictwa uzdrowiskowego i baz turystycznych skupionych w zabudowie gniazdowej wzdłuż magistrali drogowej tego pasa. W ramach programu w latach 1959–1970 wzniesiono zespół hoteli w Jaszowcu i Wiśle. W 1966 r. przystąpiono do realizacji kolejnego gniazda, jakim była dzielnica leczniczo-rehabilitacyjna Ustroń-Zawodzie, zaprojektowana z myślą o siedmiu tysiącach użytkowników. Jak informowały raporty z czasów prowadzenia budowy, w ramach owego projektu zaplanowano:*

- szpital reumatologiczny (360 łóżek) z własnym zapleczem zabiegowo-balneologicznym,
- sanatorium (800 łóżek) połączone z zakładem przyrodolecznictwem o wydajności około 5000 zabiegów na dobę (kuracja typu „łóżko - wanna - łóżko”),
- domy leczniczo-rehabilitacyjne (26 obiektów po 200 łóżek), których mieszkańcy korzystaliby z zabiegów w zakładzie przyrodolecznictwem,
- zespół usługowy z halą spacerową, pijalnią wód, salową widowiskowo-kinową, salami ekspozycyjnymi, sklepami i usługami rzemieślniczymi oraz lokalami gastronomicznymi (restauracje, bary, kawiarnie),
- usytuowany nad brzegiem Wisły park sportowy z basenami otwartymi i krytymi, kortami, boiskami i lodowiskiem,
- obszar rekreacyjny w formie półurządzonego parku przenikającego cały teren dzielnicy i łączącego się bezpośrednio z łąkami i lasami na zboczach Równicy.

Zespół dzielnicy sanatoryjno-uzdrowiskowej realizowano przez wiele lat, jednak nie wszystkie zamierzenia urzeczywistniono. Autorami całego kompleksu byli cenieni architekci Henryk Buszko, Aleksander Franta i Tadeusz Szewczyk, z którymi współpracowali konstruktorzy Konrad Korpys i Jaromin Bohoniuk. Szpital reumatologiczny, wchodzący w skład zespołu, projektowali architekci pod kierunkiem Andrzeja Chlipalskiego. Biuro Buszko, Franta i Szewczyka opracowało koncepcję przestrzenną dzielnicy z wieloplanowym układem obiektów o formach zgeometryzowanych (sanatorium, zakład przyrodolecznictwem, zespół usługowy), który skontrastowano z rozciągniętym układem domów rehabilitacyjnych o charakterystycznych piramidalnych formach, kojarzących się z luźno porozrzucanymi skałami, leżącymi wśród lasów na zboczach gór.

Rozpoczęta w 1967 r. budowa dzielnicy leczniczo-rehabilitacyjnej w Ustroniu Zawodziu stanowiła zamierzenie dotychczas w kraju bezprecedensowe, ze względu na rozmiar inwestycji, jak i na jej kompleksową realizację – wskazują autorzy opracowania badawczego pn. „Studium ochrony wartości kulturowych i krajobrazowych dzielnicy uzdrowiskowej Ustroń-Zawodzie”. W ww. opracowaniu podkreślono, że obszar przeznaczony pod projektowaną dzielnicę uzdrowiskową Zawodzie miał orientacyjne wymiary 3 kilometry szerokości (od drogi na Równicę na południu do tzw. pętli północnej) oraz pół kilometra w kierunku wschód-zachód (od podnóża skarpy wiślanej do linii lasu na zboczu Równicy). Obszar posiada ekspozycję głównie w kierunku zachodnim i jest dobrze nasłoneczniony. Obszar ma też charakter stoku przeciętego jarami (debrami) w kierunku prostopadłym do poziomic zbocza. Jary te mają charakter głębokich dolin o ostro spadzistych brzegach z naturalnymi potokami, porośnięte głównie lasem bukowym. Występują trzy główne jary dzielące obszar zagospodarowania na trzy części (północną - od Pętli do doliny potoku Gościradowiec; ta dolina jest najbardziej wyrazista i użytkowna tradycyjnie do celów spacerowych; obszar zrealizowany w pełnym zakresie; środkową od potoku Gościradowiec do tzw. debry przy domu wypoczynkowym „Muflon”, obszar zrealizowany w pełnym zakresie; południową do domu wypoczynkowego „Muflon” do Skalicy; obszar nie został zrealizowany, zarówno w zakresie zabudowy, jak i tereny parku sportowego). Do pierwotnych założeń kompozycyjnych projektanci zaliczyli:

- ochronę wartości krajobrazowych i przyrodniczych,

- dopasowanie sylwety zespołu do profilu terenu, uwzględnienie powiązań z miastem (komunikacyjnych, wizualnych, funkcjonalnych),
- formę architektoniczną odmienną od miejskiej, nawiązującą do krajobrazu i regionu,
- tradycyjne materiały budowlane (kamień, drewno),
- kolorystyka naturalna - chłodne barwy betonu, szkła, drewna i stali,
- kąty dachów wynikające z klimatu, tradycji i form krajobrazu (zachowane do dziś),
- jednorodność kompozycji założenia i jej czytelność,
- pion - jako kierunek grawitacji oraz linia strzelistości drzew iglastych,
- poziom jako linia tafli wody,
- skos jako dominująca linia krawędzi masywów górskich.

Autorzy opracowania badawczego pn. „Studium ochrony wartości kulturowych i krajobrazowych dzielnicy uzdrowskiej Ustroń-Zawodzie” wskazali krajobrazowo-regionalne podejście architektów dzielnicy, którzy zastosowali autorską metodę „wiązania formy zabudowy z podłożem” polegającą na „upodobnianiu” zabudowy do środowiska naturalnego i kulturowego poprzez działania w trzech głównych typach kubatur – dużych, średnich i małych oraz jako czwarta miała być zastosowana forma syntezy trzech poprzednich (każda z form charakteryzowała się swoistymi cechami takimi jak: wielkość, kształt, elementy tworzące, faktura oraz kolor; każda z cech była inaczej interpretowana w każdym z typów zabudowy).

Sanatorium „Równica” to budynek połączony krytym przejściem wraz z zakładem przyrodolecznicy; stanowi dominantę dzielnicy uzdrowskiej (inwestor: Dyrekcja Budowy Uzdrawiska Ustroń; architekt: Henryk Buszko, Aleksander Franta, Tadeusz Szewczyk – Pracownia Projektów Budownictwa Ogólnego w Katowicach). Obiekt zrealizowano w latach 1966–1988. Obecnie obiekt jest użytkowany, pełni funkcję pierwotną. Forma została zachowana, a przekształcenia dotyczą częściowej zmiany materiału (ocieplenie).

Budynek dawnego domu zdrojowego (ul. Sanatoryjna 7) to dawny zakład przyrodolecznicy (obecnie Uzdrawiskowy Instytut Zdrowia). Inwestorem dla obiektu była Dyrekcja Budowy Uzdrawiska Ustroń. Obiekt zaprojektowali Henryk Buszko, Aleksander Franta, Tadeusz Szewczyk – Pracownia Projektów Budownictwa Ogólnego w Katowicach. Realizacja obiektu przypadła na lata 1993–1995 (stan zachowania: obiekt użytkowany, pełniący funkcję pierwotną; forma zachowana).

Dyrekcja uzdrawiskowa przy ul. Sanatoryjnej 1 (inwestor: Dyrekcja Budowy Uzdrawiska Ustroń; architekt: Henryk Buszko, Aleksander Franta, Tadeusz Szewczyk – Pracownia Projektów Budownictwa Ogólnego w Katowicach) zrealizowana została w latach 1966–koniec lat 70. XX w. Obiekt jest obecnie użytkowany, pełni funkcję pierwotną. Forma obiektu jest lekko przekształcona (nieznaczne przekształcenie frontowej elewacji; zmiana podziałów okien).

Dom „Muflon” (ul. Sanatoryjna 32) to tzw. piramida, a jej inwestorem były Dębickie Zakłady Opon Samochodowych „Dębica”. Realizacja: 1967–1978; stan zachowania: obiekt użytkowany, pełniący funkcję pierwotną. Forma zachowana; brak przekształceń. Dom „Daniel” (ul. Sanatoryjna 32a) to tzw. piramida, a jej inwestorem była Kopalnia Węgla Kamiennego „Borynia” (później Zakład Tworzyw Sztucznych „Krywałd-Erg” Knurów). Realizacja: 1967–1978. Obiekt jest obecnie użytkowany; pełni funkcję pierwotną. Forma zachowana, a przekształceń dokonano w zakresie materiału na balkonach od strony północnej. Dom „Róża” (ul. Szpitalna 1) to tzw. piramida, a jej inwestorem był Związek Zawodowy Pracowników Handlu i Przedsiębiorczości Warszawa. Realizacja obiektu przypadła na lata 1964–1966/67. Obiekt użytkowany; pełni funkcję pierwotną. Forma obiektu jest zachowana. Dokonano częściowych przekształceń (częściowa zmiana materiału poprzez ocieplenie, a także przekształcenie tarasu). Dom „Magnolia” (ul. Szpitalna 15) to tzw. piramida, a jej inwestorem była Kopalnia Węgla Kamiennego „Halemba” Ruda Śląska. Realizacja budynku przypadła na lata 1967–1978. Obiekt jest obecnie użytkowany; pełni funkcję pierwotną. Forma zachowana, a do przekształceń należy zaliczyć częściową zmianę materiału – ocieplenie, a także przekształcenie tarasu. Dom „Maciejka” (ul. Szpitalna 19) to tzw. piramida, a jej inwestorem była Stocznia im. Komuny Paryskiej Gdynia (pierwotna nazwa „Stoczniovec”) Realizacja budynku przypadła na lata 1967–1978. Obiekt obecnie nieużytkowany; bez przekształceń. Dom „Tulipan” (ul. Szpitalna 21) to tzw. piramida, a jej inwestorem były Zakłady Przemysłu Odzieżowego Bytom. Obiekt wzniesiono w latach 1967–1978. Obiekt jest obecnie użytkowany; pełni funkcję pierwotną. Jego forma zewnętrzna została zachowana. Dom „Złocień” (ul. Szpitalna 31) to tzw. piramida, a jej inwestorem był Związek Zawodowy Pracowników Książki, Prasy, Radia i Telewizji, Warszawa. Budynek wzniesiono w latach 1967–1978. Obiekt jest obecnie użytkowany; pełni funkcję pierwotną. Forma zachowana (bryła nieprzekształcona). Dom „Malwa” (ul. Szpitalna 45) to tzw. piramida, a jej inwestorem była Fabryka Obrabiarek „Rafamet” Kuźnia Raciborska. Realizacja obiektu przypadła na lata 1967–1978. Stan zachowania obiektu jest dobry; obiekt użytkowany, pełniący funkcję pierwotną. Forma jest zachowana; dokonano częściowej zmiany materiału – ocieplenie, a także dokonano przekształceń tarasu. Dom „Rosomak” (ul. Zdrojowa 2) to tzw. piramida, a jej

inwestorem były Kaletańskie Zakłady Celulozowo-Papiernicze Kalety. Obiekt wzniesiono w latach 1967–1978. Stan zachowania jest dobry; obiekt jest użytkowany; pełni funkcję pierwotną. Dom „Elektron” (ul. Zdrojowa 5) to tzw. piramida, a jej inwestorem były Zakłady Energetyczne Okręgu Południowego Kraków, Oddział w Katowicach (później Międzyzakładowy Dom Wypoczynkowo-Rehabilitacyjny Zakładów Energetycznych Bielsko-Biała). Realizacja obiektu przypadła na lata 1967–1978. Stan zachowania jest dobry; obiekt użytkowany, pełniący funkcję pierwotną. Forma zachowana, a przekształcenia to częściowa zmiana materiału – ocieplenie. Budynek Śląskiego Centrum Rehabilitacji (ul. Zdrojowa 6) to tzw. piramida, a jej inwestorem było Przedsiębiorstwo Kruszyw Katowice, później Sanatorium Huty „Łabędy”. Obiekt wybudowano w latach 1967–1978. Stan zachowania obiektu jest dobry, zachował swoją formę. Obiekt jest obecnie użytkowany, pełni funkcję pierwotną. Do późniejszych przekształceń należy zaliczyć dobudowę windę od strony zachodniej. Dom „Wilga” (ul. Zdrojowa 7) to tzw. piramida, a jej inwestorem było Przedsiębiorstwo Usług Socjalnych Budownictwa. Realizacja budynku przypadła na lata 1967–1978. Stan zachowania obiektu jest dobry; obiekt użytkowany, pełniący funkcję pierwotną. Forma zachowana, a do przekształceń należy zaliczyć częściową zmianę materiału – ocieplenie. Dom „Orlik” (ul. Zdrojowa 8) to tzw. piramida, a jej inwestorem była Huta „Florian” Świętochłowice (pierwotnie Kombinat Koksowniczy „Zabrze” w Zabrze). Realizacja budynku przypadła na lata 1967–1978. Obiekt jest użytkowany i pełni funkcję pierwotną. Forma obiektu jest zachowana, a do przekształceń należy zaliczyć częściową zmianę materiału – ocieplenie, a także przekształcenie tarasu. Dom „Narcyz” (ul. Zdrojowa 9) to tzw. piramida, a jej inwestorem była Kopalnia Węgla Kamiennego „Moszczenica” Jastrzębie-Zdrój. Piramidę tę wzniesiono w latach 1967–1978. Obiekt jest obecnie użytkowany i pełni funkcję pierwotną. Forma obiektu jest zachowana, a do przekształceń należy zaliczyć częściową zmianę materiału – ocieplenie, a także przekształcenie tarasu. Dom „Jaskółka” (ul. Zdrojowa 10) to tzw. piramida, a jej inwestorem była Huta im. E. Cedlera, Sosnowiec. Budynek wzniesiono w latach 1967–1978. Obiekt jest obecnie użytkowany, pełni funkcję pierwotną. Forma obiektu jest zachowana (brak przekształceń). Dom „Kos” (ul. Zdrojowa 12) to tzw. piramida, a jej inwestorem była Huta Cynku Miasteczko Śląskie. Budynek powstał w latach 1967–1978. Obecnie obiekt jest użytkowany; pełni funkcję pierwotną. Forma obiektu jest zachowana, a do przekształceń należy zaliczyć częściową zmianę materiału – ocieplenie.

Autorzy opracowania, badawczego pn. „Studium ochrony wartości kulturowych i krajobrazowych dzielnicy uzdrowskiej Ustroń-Zawodzie” wskazali, że: *Obiekty domów leczniczo-wczasowych zostały ukształtowane w postaci charakterystycznych „piramid”, których bryła została przez projektantów wyprowadzona z przekątniowego przecięcia sześcią, co daje różne w kształcie zarysy trójkątne w każdym widoku. Pozwala to na kształtowanie rozłożystych parterów budynków o funkcji gastronomicznej i socjalnej oraz zwięzających się ku górze kondygnacji mieszkalnych. Takie kształtowanie zapewniło obiektom dobrą korespondencję z otaczającym krajobrazem. Zastosowano materiały współgrające z chłodną kolorystyką gór - szary beton, stal, drewno, szkło. Wyraz plastyczny brył ma przywoływać skojarzenie z rozrzuconymi na stoku kamieniami. Pomimo ogólnej powtarzalności formy obiektów, każdy z nich posiada indywidualnie kształtowany detal elewacji i zindywidualizowaną artykulację. Każdy obiekt obejmuje program funkcjonalny dla 200 łóżek. Spośród przewidzianej łącznej liczby 28 obiektów (w I i II etapie realizacji) zrealizowano 19 z czego jeden niedokończony, a jeden całkowicie zdeformowany, zatem można podsumować, iż liczba zrealizowanych obiektów wynosi 17.*

Budynek szpitala reumatologicznego (ul. Szpitalna 11) zaprojektowali architekci Andrzej Chlipalski, Alojzy Chodak, Teresa Marosz-Kosiniak, Anna Rębowska-Sowina. Wykonawcą prac był Kombinat Budownictwa Ogólnego „Beskid” w Bielsku-Białej. Gmach wybudowano w 1976 r. Obecnie obiekt jest użytkowany i pełni funkcję pierwotną. Obiekt nieznacznie przebudowany (przekształcenia: zmiana w zakresie struktury obiektu; rozbudowa obiektu powyżej 5 kondygnacji; zmiana materiału – wprowadzenie w strefie rozbudowanej paneli fotowoltaicznych).

Należy wspomnieć również, iż teren zespołu został wtórnie dopełniony drobnoskalową zabudową towarzyszącą, głównie gospodarczo-garażową (blaszaną, drewnianą, murowaną), ale także mieszkalną (parterowe lub piętrowe domy mieszkalne) o formach dysharmonizujących z architekturą starej zabudowy zespołu. Docelowo wymaga ona więc również uporządkowania. Powyższa analiza stanu zachowania zespołu pozwala na dobitne stwierdzenie, że opisane wtórne nawarstwienia nie wpływają w sposób istotny na zubożenie walorów zabytkowych przedmiotowego zespołu jako całości i zasługuje on na objęcie ochroną prawną poprzez wpis do rejestru zabytków.

Poza zakresem niniejszego postępowania znajduje się obiekt hotelu „Belweder” (ul. Zdrojowa 15), wzniesiony na bazie fundamentów jednej z nieukończonych piramid (inwestor: Farmacol; arch. Joanna Singer-Zemła; realizacja – 2001 r.).

Obecnie niektóre z zabytkowych budynków położonych na terenie zespołu wymagają przeprowadzenia robót remontowych i prac konserwatorskich zmierzających do przywrócenia im właściwego stanu technicznego

i estetyki. Niektóre, naruszone wtórnymi przekształceniami, wymagają również uporządkowania architektonicznego. Pomimo widocznych niewielkich śladów zużycia, czy miejscowo niekorzystnych ingerencji budowlanych, większość obiektów zachowała pierwotny charakter i prezentuje czytelne wartości typologiczne i dawne walory. Wyrazem tego są utrzymane oryginalnie ukształtowane bryły (w tym charakterystyczne piramidalne kształty bryły), kompozycje elewacji i w większości zgodność materiałowa w ramach poszczególnych przykładów zabudowy. Fakt ten zasługuje na podkreślenie, uwzględniając obecne zróżnicowanie własnościowe budynków i wynikające z tego trudności w koordynacji przedsięwzięć remontowych i realizacji ujednoczonych rozwiązań. Negatywne skutki niespójnych działań remontowo-budowlanych szczególnie wyraźnie odczuwalne mogą być w przestrzeni okien i drzwi wejściowych do budynków, m. in. podziały okien. Należy podkreślić, że większość niekorzystnych zmian jest odwracalna i w przyszłości możliwa do usunięcia lub korekty. Powyższa analiza stanu zachowania zespołu pozwala na dobitne stwierdzenie, że opisane wtórne nawarstwienia nie wpływają w sposób istotny na zubożenie walorów zabytkowych przedmiotowego zespołu jako całości i zasługuje on na objęcie ochroną prawną poprzez wpis do rejestru zabytków. Historyczne zespoły budowlane to powiązana przestrzennie grupa budynków wyodrębniona ze względu na formę architektoniczną, styl, zastosowane materiały, funkcję, czas powstania lub związek z wydarzeniami historycznymi. W przypadku tej kategorii zabytków, wartość stanowi nie tylko forma architektoniczna budynków, ale także relacje przestrzenne między zabudową, jej historyczne rozplanowanie i kompozycja. Zespół zabudowy sanatoryjno-uzdrowiskowej w dzielnicy Zawodzie w Ustroniu to specyficzna przestrzeń, która nie jest w pełni wykształconym układem miejskim (urbanistycznym) lub wiejskim (ruralistycznym) lub jego częścią. Jako zbiór obiektów o określonych cechach w przemyślany i uporządkowany sposób rozmieszczonych na określonym, wyodrębnionym obszarze z częściowym wykorzystaniem naturalnych górskich zboczy, niewątpliwie jest jednak przestrzenią komponowaną. Ogólne zagospodarowanie zespołu budowlanego ma wpływ na zachowanie relacji przestrzennych, skali zabudowy oraz spójności estetycznej i stylistycznej całości. Dlatego też niniejszą decyzją wpisuje się do rejestru zabytków tereny działek ewidencyjnych nr 3569/71, 3569/78, 3569/14, 3569/11, 3569/91, 3569/85, 3569/80, 3569/66, 3569/76, 3569/89, 3679/8, 5142, 3569/87, 3660/2, 3549/23, 3549/21, 3569/74, 3553/3, 4936/6, 3530/5, 3569/73, 3569/77, 3679/9, 3569/90, 3569/86, 3569/92, 3569/79, 3569/72, 4937/3, 3569/7, 3548/8, 3548/10, 3569/88, 4934/6, 3569/81, 3569/20, 4943/2, 3569/17, 4934/15, 3569/19, 3679/7, 3706/25, 3706/21, 3706/24, 3677/4, 3677/9, 3671/8, 3673/4, 4934/17, 4934/9, 3549/25, 3549/5, 3549/6, 3549/7, 3569/93, 3569/94, 3569/95, 3569/96, 3548/9, 3569/82, 3549/26, 3549/19, 3549/11, 3549/17, 4937/4, 3549/24, 3549/22, 3569/75, 3550/7, 4934/16, 4934/18, 4934/19, 3569/84, 3569/83, 3416/23, 3416/32, 3416/31, 3416/30, 3411/29, 3411/21, 3416/6, 3411/20, 3411/19, 3411/24, 3411/22, 3411/18, 5106, 3411/17, 3411/32, 3319/52, 3411/27, 3411/25, 4932/3, 3319/51, 3319/3, 3319/53, 4922/11, 3319/34, 3319/45, 3319/48, 3319/47, 3319/60, 3319/5, 3319/63, 3319/59, 3319/62, 3211/39, 3319/67, 4922/12, 3319/15, 3319/26, 3319/66, 3319/14, 4922/13, 3302/3, 4922/17, 4922/21, 4922/20, 3319/23, 3319/24, 3252/3, 3319/21, 3319/22, 3212, 3211/42, 3211/23, 3211/24, 3211/25, 3211/35, 3211/17, 3211/36, 3119/4, 3119/34, 3119/40, 3119/26, 3153/2, 3119/39, 3119/41, 3119/42, 3119/6, 4910/13, 3119/11, 3119/38, 3119/37, 3119/51, 3153/3, 3153/7, 3153/14, 3211/43, 4913/3, 3153/11, 3153/15, 4913/6, 3153/10, 3119/29, 3119/53, 3119/15, 3119/13, 3119/28, 3119/52, 3119/36, 3153/9, 3153/12, 4913/7, 3119/54, 3153/13, 4913/8, 3211/37, 4913/10, 4913/9, 5267, 4913/1, 3211/51 (całości) oraz nr 3569/62, 5056/1, 3416/14, 4932/2, 3211/49, 3211/14 (w części), obr. 0004 Ustroń, gm. Ustroń, pow. cieszyński, woj. śląskie.

Analizując zebrany materiał dowodowy i stan zachowania zespołu zabudowy sanatoryjno-uzdrowiskowej w Ustroniu-Zawodzie należy stwierdzić, że wszystkie współtworzące go historyczne budynki przetrwały do dziś. Obiekty znajdują się w zróżnicowanym stanie zachowania (ogólny stan dobry, z wyłączeniem nieużytkowanego budynku domu „Maciejka” (ul. Szpitalna 19), który obecnie nie jest użytkowany). Dzięki zachowaniu układu kompozycyjnego zespołu, utrzymane zostały również pierwotne relacje przestrzenne pomiędzy poszczególnymi elementami zespołu. Obiekty zachowały swoje dawne formy. Bryły i elewacje istniejących obiektów zachowały się w stanie zasadniczo nieprzekształconym. Ponieważ przedmiotem postępowania o wpis do rejestru zabytków jest zespół zabudowy, wygląd wnętrz nie ma wpływu na ocenę wartości całego założenia. Również przekształcenia poszczególnych obiektów oceniane są w kontekście całości, a nie wartości indywidualnych architektury.

W celu ochrony historycznego rozplanowania i kompozycji zespołu stacji, stanowiącego – zgodnie z ustawową definicją – integralny element historycznego zespołu budowlanego, niezbędna jest ochrona także przestrzeni pomiędzy poszczególnymi elementami tworzącymi ten zespół. Obszar objęty niniejszym wpisem do rejestru zabytków został wyznaczony w oparciu o rozgraniczenia odbierane czytelnie w terenie, z uwzględnieniem układu kompozycyjnego, osi widokowych oraz cech i wartości zabudowy współtworzącej historyczny zespół. Przy ustalaniu granic ochrony kierowano się zasadą zachowania spójności wyznaczonego terenu oraz jego jednoznacznego zdefiniowania. Wyznaczone granice pokrywają się z zewnętrznymi granicami

działek ewidencyjnych historycznej zabudowy, oddzielając wyraźnie zespół zabudowy od sąsiadującej z nią zabudowy mieszkaniowej współczesnej i historycznej.

Zespół zabudowy sanatoryjno-uzdrowiskowej Ustroń-Zawodzie w rejonie ulic Sanatoryjnej, Szpitalnej i Zdrojowej, w miejscowości Ustroń, pow. cieszyński, woj. śląskie, w ocenie tut. organu jest pod względem architektonicznym, urbanistycznym, historycznym i naukowym zespołem wyjątkowym i unikatowym, nie tylko w skali województwa, ale także całej Polski. Potwierdzają to również wybitni specjaliści. Prof. Przemysław Szafer wskazywał w 1979 r., że: *„Kompozycja przestrzenna dzielnicy polega na tym, że wieloplanowy układ „zlepiających się” obiektów centralnych o formach zgeometryzowanych, przeciwstawiony jest rozciągniętemu układowi domów rehabilitacyjnych o formach luźno rzuconych „skał” leżących wśród lasów i zboczy gór. (...) W tego rodzaju obiektach, w których człowiek odrywa się od jakże często monotonnej codzienności, atrakcyjna i oryginalna forma architektoniczna odgrywa bardzo istotną rolę.”* Z kolei prof. Witold Molicki w 2001 r. podkreślał: *„Wydarzeniem architektonicznym numer jeden w Polsce jest realizacja zespołu Ustroń Zawodzie. (...) Budynki, które zrobili Buszko i Franta są novum. Zapewniam, że nie znalazłem ani jednego takiego obiektu jak tu zrobili Buszko i Franta. To znaczy, że to ich wynalazek, że to wartość w historii architektury”.* Na wyjątkowość zespołu wskazywał także w 2017 r. historyk sztuki Błażej Ciarkowski: *„Wyjątkowym przykładem jest dzielnica sanatoryjno-wypoczynkowa w Ustroniu, która nie tylko stanowi dominujący element pejzażu, ale także część lokalnej tożsamości. Dobitnie potwierdza to fakt umieszczenia schematycznego rysunku „piramidy” w herbie miasta w 1977 r., który przetrwał do 2009 r., kiedy to zdecydowano się na powrót do historycznego herbu. (...) Lokalizacja na zboczu góry sprawiła także, iż obiekty o charakterystycznej formie powtarzalnych „piramid” stały się niezwykle silną dominantą przestrzenną. Buszko i Franta nie dążyli do ukrycia architektury w krajobrazie, lecz wyraźnie zaakcentowali jej obecność”¹.*

Integralność kompozycyjna i czytelność zespołu została zachowana w jego ogólnych ramach. Obiekty architektoniczne dopełniane są grupami zieleni kształtowanej oraz naturalnej, zgodnie z zamysłem twórców projektu dzielnicy. Tut. organ podziela opinię, wyrażoną przez autorów opracowania badawczego pn. *„Studium ochrony wartości kulturowych i krajobrazowych dzielnicy uzdrowiskowej Ustroń-Zawodzie”*, że nadal czytelna jest zasada kontrastu kolorystycznego - biel obiektów na tle jasnej zieleni łąk oraz ciemnej zieleni drzew i masywów leśnych. Czytelna jest ponadto zasada zgodności kierunków - ukos zbocza górskiego w harmonii z formą ukośnych krawędzi „piramid” co kształtuje charakterystyczną sylwetę. Istotnym elementem jest występowanie czytelnej panoramy i sylwety dzielnicy - widocznej z dużego dystansu (droga krajowa z kierunku Skoczowa do Ustronia) oraz niestety całkowity brak widoczności panoramy z obwodnicy zachodniej miasta w kierunku Wisły z powodu występowania ekranów akustycznych na tym odcinku. Ważnym aspektem odbioru są także widoki „zapośredniczone” i wieloplanowość odbioru w momencie obserwacji obiektów dzielnicy w kierunku doliny Wisły. Otwierają się wówczas cenne panoramy na miasto z przeciwległym pasmem Beskidów w tle (pasma Czantorii). Do najciekawszych należą widoki panoramiczne w wyższych partiach stoku Równicy oraz z górnych kondygnacji obiektów założenia dzielnicy. Autorzy ww. opracowania wskazali też, że *„poważnym zagrożeniem dla integralności dzielnicy jest rozwój zabudowy developerskiej, która jest niezwykle intrygująca w zakresie ograniczenia ekspozycji i przestaniania”.*

Dotychczasowy brak jakiegokolwiek ochrony konserwatorskiej w ocenie tut. organu zagrażać może integralności całego zespołu zabudowy, który może zostać zaburzony wtórną zabudową, bądź uszczuplony poprzez rozbiórki wartościowych obiektów zabytkowych. W tego typu założeniach obserwuje się liczne działania stopniowo niszczące historyczną zabudowę. W myśl aktualnych przepisów ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawa budowlane (t.j.: Dz. U. z 2017 r. poz. 1332 z póź. zm.) szereg prac remontowych przy elewacji (w szczególności docieplenie ścian) wymaga jedynie zgłoszenia do organu budowlanego, a tym samym nie musi być uzgadniana z wojewódzkim konserwatorem zabytków, nawet jeśli obiekty wchodzące w skład zespołu zabudowy byłyby ujęte w gminnej ewidencji zabytków. Mając na względzie powyższe okoliczności, Śląski Wojewódzki Konserwator Zabytków uznał za niezbędne wprowadzenie nadzoru konserwatorskiego na obszarze ww. zespołu zabudowy poprzez wpis do rejestru zabytków. Ochronie poprzez rejestr podlegać będzie wygląd zewnętrzny budynków (z wyłączeniem wnętrza budynków).

Celem ochrony zabytków jest m.in. zapewnienie warunków umożliwiających trwałe zachowanie zabytków, ich zagospodarowanie i utrzymanie. O istnieniu zaś chronionej wartości konkretnego obiektu decyduje stan zachowania, czyli autentyczność (zob. wyr. NSA z dnia 22.12.2015 r., sygn. akt II OSK 744/14). Należy przy tym rozróżnić ocenę stanu zachowania budynku jako jego stanu technicznego (stabilności elementów konstrukcyjnych, ich zawilgocenia, zagrzybienia, zmurszenia, uszkodzeń mechanicznych i biologicznych, zużycia

¹ *Studium ochrony wartości kulturowych i krajobrazowych dzielnicy uzdrowiskowej Ustroń-Zawodzie* (autorzy: prof. dr hab. inż. arch. Magdalena Żmudzińska-Nowak, mgr inż. arch. Jakub Bródka, mgr Dominika Śliwińska, Gliwice–Katowice 2023, Wydział Architektury Politechniki Śląskiej, Instytut Dokumentacji Architektury Biblioteki Śląskiej), str. 47.

budulca, itp.) od oceny stanu zachowania jako autentyczności substancji zabytkowej, tj. zakresu przekształceń i zmian wpływających na stopień zachowania wartości historycznej, artystycznej i naukowej obiektu (np. wymiana budulca na współczesne materiały, niezgodne z miejscową tradycją budowlaną, przebudowa brył zakłócająca ich pierwotną czytelność, zniszczenie detalu architektonicznego, itp.). Istotnym zagadnieniem jest także ewentualna odwracalności niekorzystnych zmian i możliwość rekonstrukcji zniszczonych elementów. Tutejszy organ dostrzega niekorzystne przekształcenia historycznej zabudowy osiedla, polegające m.in. na dostawianiu przybudówek i ganków, wymianie stolarki okiennej i drzwiowej, częściowym dociepleniu budynków, wymianie tynków elewacji lub części pokrycia dachu, wtórnym wygrodzeniu nieruchomości i budową nowych budynków garażowych czy gospodarczych. Jednakże skala dokonanych zmian oceniana w kontekście całego zespołu nie umniejsza całkowicie jego wartości. Historyczne rozplanowanie i forma architektoniczna zabudowy nadal jest czytelna, a dokonane przekształcenia są w dużej części odwracalne. Zmiany funkcjonalno-własnościowe i kolejne nawarstwienia historyczne, wynikające z potrzeb właścicieli lub zmieniających się trendów stylistycznych, są nieuniknioną koleją dziejów i również nie dewaluują wartości zabytku. Nie istnieje możliwość zachowania i utrzymania zabytku – zwłaszcza budownictwa mieszkaniowego, hotelowego i usługowego – w stanie i w funkcjach identycznych jak w czasie jego powstania, bez uwzględnienia późniejszych nawarstwień historycznych i konieczności adaptacji do potrzeb współczesnych użytkowników. Wpis do rejestru zabytków nie spowoduje konieczności zmiany lub przywrócenia pierwotnej funkcji całego obszaru lub jego części. Nie oznacza także, iż zabronione są jakiegokolwiek działania inwestycyjne na tym terenie.

Odnosząc się do wniosku nr 1 w piśmie p. Radosława Olszewskiego z dn. 17.08.2023 r. (wpływ dn. 21.08.2023 r.), tut. organ wskazuje, że zawiadomienie o terminie przeprowadzenia oględzin było podane w ustawowym terminie do publicznej wiadomości; w ocenie tut. organu nie jest konieczne przeprowadzenie ponownych oględzin, zwłaszcza przy tak obszernym zgromadzonym materiale dowodowym oraz wystarczającym rozpoznaniu całości zespołu zabudowy. Ponadto odnosząc się do wniosku nr 2 z ww. pisma, należy wskazać, że decyzja niniejsza ma jedynie rozstrzygać o tym, czy dany obiekt / zespół obiektów zostaje wpisany do rejestru zabytków, czy też nie. W takiej decyzji nie mogą być zawarte odgórne wskazania lub pozwolenia co do przyszłości danego obiektu, zakresu dopuszczalnych prac itd. Tzw. zalecenia konserwatorskie, określające sposób zabezpieczenia zabytku, zakres prac konserwatorskich i dopuszczalnych zmian, mogą zostać wydane przez konserwatora zabytków na wniosek właściciela lub posiadacza zabytku na podstawie art. 27 ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami. Żądanie strony w tym zakresie nie może zostać spełnione w niniejszej decyzji, ponieważ decyzja ta określa jedynie przedmiot i zakres wpisu do rejestru zabytków, a nie szczegółowe wytyczne konserwatorskie do realizacji przyszłych inwestycji. Zagadnienie to nie stanowi więc przedmiotu postępowania i będzie możliwe dopiero, gdy decyzja o wpisie do rejestru zabytków stanie się ostateczna. Ponadto ponownie podkreślić należy, że celem ochrony zabytków jest m.in. zapewnienie warunków umożliwiających trwałe zachowanie zabytków, ich zagospodarowanie i utrzymanie. O istnieniu zaś chronionej wartości konkretnego obiektu decyduje stan zachowania, czyli autentyczność [zob. wyr. Naczelnego Sądu Administracyjnego w Warszawie z dn. 22.12.2015 r., sygn. akt II OSK 744/14]. Należy podkreślić, że wpis do rejestru zabytków nie uniemożliwia np. realizacji nowych inwestycji na tym obszarze, a jedynie gwarantuje zapewnienie odpowiedniego nadzoru konserwatorskiego nad ich prowadzeniem, z poszanowaniem substancji zabytkowej i charakteru całego zespołu zabudowy. Organ ochrony zabytków może dopuścić realizację inwestycji na obszarze wpisanych do rejestru zabytków pod warunkiem, że nie wpłynie ona niekorzystnie na wygląd stylistykę i charakterystyczne cechy zespołu zabudowy oraz nie zaburzy czytelności zabytku. Odnosząc się do argumentacji związanej z ograniczeniem prawa własności, należy stwierdzić, że Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej przewiduje ograniczenie prawa własności w art. 64 § 3, zgodnie z którym własność może być ograniczona tylko w drodze ustawy i tylko w zakresie, w jakim nie narusza ona istoty prawa własności. Oznacza to, że jeżeli obowiązujące prawo ogranicza sposób korzystania przez właściciela z rzeczy stanowiącej jego własność, to może on z rzeczy tej korzystać w ramach określonych taką regulacją. W tej sprawie ograniczenie władztwa nad rzeczą, będące konsekwencją wpisania do rejestru zabytków zespołu zabudowy sanatoryjno-uzdrowiskowej Ustroń-Zawodzie, wynika z przepisów ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami, a zatem jest prawnie dopuszczalne. Działanie Śląskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w przedmiotowej sprawie, było zgodne z przepisem art. 4 pkt 1 i 2 ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami, stosownie do którego organy administracji publicznej sprawują ochronę zabytków poprzez m.in. zapewnienie warunków prawnych, umożliwiających trwałe zachowanie zabytków (pkt 1) oraz zapobieganie zagrożeniom mogącym spowodować uszczerbek dla wartości zabytków (pkt 2). Wojewódzki konserwator zabytków ma prawo wszcząć postępowanie o wpis do rejestru zabytków zarówno na wniosek, jaki i z urzędu (art. 9 cyt. wyżej ustawy). Należy podkreślić, że ograniczenie własności nie wyklucza użytkowania nieruchomości, położonych w granicach wpisu do rejestru zabytków,

zgodnie z ich funkcją i nie wkracza w istotę tego prawa, lecz ma na celu trwałe zachowanie i utrzymanie zabytkowych wartości chronionego obszaru.

Chociaż wpis do rejestru zabytków powoduje dodatkowe obciążenia dla właścicieli i użytkowników nieruchomości, to jednak niedogodności z tego płynące (np. podwyższenie kosztów remontu czy też konieczność uzyskiwania dodatkowych pozwoleń) nie mogą stanowić przesłanki do rezygnacji z objęcia ochroną prawną cennych zabytków. W dobrze pojętym interesie społecznym jest zachowanie dla przyszłych pokoleń dziedzictwa historycznego oraz kulturowego regionu jako dobra wspólnego, co zagwarantowano w Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dn. 2 kwietnia 1997 r. (t.j.: Dz. U. 1997 nr 78 poz. 483, ze zm.). Rzeczpospolita Polska strzeże dziedzictwa narodowego (art. 5 Konstytucji), stwarza warunki upowszechniania i równego dostępu do dóbr kultury, będącej źródłem tożsamości narodu polskiego, jego trwania i rozwoju (art. 6 pkt 1 Konstytucji), a obowiązkiem obywatela jest troska o dobro wspólne (art. 82 Konstytucji). Działanie Śląskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w przedmiotowej sprawie, było zgodne z przepisem art. 4 pkt 1 i 2 ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami, stosownie do którego organy administracji publicznej sprawują ochronę zabytków poprzez m.in. zapewnienie warunków prawnych, umożliwiających trwałe zachowanie zabytków (pkt 1) oraz zapobieganie zagrożeniom mogącym spowodować uszczerbek dla wartości zabytków (pkt 2). Wojewódzki konserwator zabytków ma prawo wszcząć postępowanie o wpis do rejestru zabytków zarówno na wniosek, jaki i z urzędu (art. 9 cyt. wyżej ustawy). Należy podkreślić, że ograniczenie własności nie wyklucza użytkowania nieruchomości, położonych w granicach wpisu do rejestru zabytków, zgodnie z ich funkcją i nie wkracza w istotę tego prawa, lecz ma na celu trwałe zachowanie i utrzymanie zabytkowych wartości chronionego obszaru.

Należy wskazać, że wojewódzki konserwator zabytków ma prawo wszcząć postępowanie o wpis do rejestru zabytków zarówno na wniosek, **jak i z urzędu** (art. 9 ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami). Mając powyższe na uwadze należy podkreślić, że decyzja o ewentualnym wszczęciu postępowania z urzędu o wpis do rejestru zabytków należy do wyłącznej kompetencji wojewódzkiego konserwatora zabytków, który może to zrobić w każdym czasie, jeśli uzna takie działanie za zasadne. Zgodnie z ustawą z dn. 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (t.j. Dz. U. z 2022, poz. 840 ze zm.) decyzja o wpisie do rejestru zabytków również należy do wyłącznej kompetencji wojewódzkiego konserwatora zabytków. Wskazać należy, że wojewódzki konserwator zabytków, jako wyspecjalizowany w zakresie ochrony zabytków i opiece nad nimi organ, dysponujący odpowiednią kadrą urzędniczą, jest ustawowo uprawniony w ramach własnego urzędu do dokonania oceny wartości zabytkowych danego obiektu. To wojewódzki konserwator zabytków jest organem kompetentnym do oceny zabytkowego charakteru danego obiektu. Śląski Wojewódzki Konserwator Zabytków wyjaśnia, że zgodnie z art. 84 § 1 kpa, gdy w sprawie wymagane są wiadomości specjalistyczne, organ administracji publicznej może zwrócić się do biegłego lub biegłych o wydanie opinii. Tutejszy organ dysponuje wykwalifikowaną i doświadczoną kadrą m.in. w dziedzinach historii sztuki, architektury i urbanistyki, historii, ochrony dziedzictwa kulturowego. „Co do zasady wiedza urzędników powinna być wiedzą specjalistyczną popartą doświadczeniem konserwatorskim, dostateczną dla wydania decyzji (...). Organy ochrony zabytków posiadają szczególne uprawnienie w zakresie badania wartości artystycznych, historycznych lub zabytkowych obiektów podlegających wpisowi do rejestru zabytków. Zatem w sytuacji, gdy stan faktyczny nie wymaga ekspertyzy, ale jedynie oceny w świetle posiadanej wiedzy w zakresie właściwości organu, zbędne jest przeprowadzenie dowodu z opinii biegłego (wyrok NSA w Warszawie z dn. 24.01.2017 r., II OSK 1052/15). W omawianej sprawie wiedza i doświadczenie pracowników Wojewódzkiego Urzędu Ochrony Zabytków w Katowicach są wystarczające do ustalenia żądanych okoliczności faktycznych (jakie wykonano przebudowy i modyfikacje w budynkach) oraz ich oceny w kontekście zasadności wpisu do rejestru zabytków (czy zakres zmian spowodował utratę wartości historycznych). Nie zachodzi więc konieczność powoływania dodatkowych biegłych w tym zakresie. Niemniej jednak, mając na względzie ewentualny sporny charakter sprawy, Śląski Wojewódzki Konserwator Zabytków włączył do akt sprawy m.in. niezależne opracowanie badawcze pn. „Studium ochrony wartości kulturowych i krajobrazowych dzielnicy uzdrowiskowej Ustroń-Zawodzie” (autorzy: prof. dr hab. inż. arch. Magdalena Żmudzińska-Nowak, mgr inż. arch. Jakub Bródka, mgr Dominika Śliwińska, Gliwice–Katowice 2023, Wydział Architektury Politechniki Śląskiej, Instytut Dokumentacji Architektury Biblioteki Śląskiej). Opracowanie to włączono do akt sprawy.

Należy jednak podkreślić, że wpis do rejestru zabytków nie uniemożliwia remontów, w tym modernizacji, adaptacji i rewitalizacji budynków zabytkowych lub realizacji nowych inwestycji na tym obszarze, a jedynie gwarantuje zapewnienie odpowiedniego nadzoru konserwatorskiego nad ich prowadzeniem, z poszanowaniem substancji zabytkowej i charakteru całego zespołu. Dopuszcza się realizację inwestycji pod warunkiem, że nie wpłyną one niekorzystnie na wygląd brył i elewacji historycznej zabudowy, jej stylistykę i charakterystyczne cechy oraz nie zaburzą czytelności rozplanowania i zagospodarowania terenu zespołu zabudowy.

Tut. organ wskazuje, że w omawianej sprawie ma zastosowanie przepis szczególny art. 94 ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami, który umożliwia zawiadamianie stron postępowania administracyjnego, którego przedmiotem jest historyczny zespół zabudowy, o decyzjach i innych czynnościach organów prowadzących postępowanie m.in. poprzez obwieszczenie. W przypadku zastosowania tego trybu zawiadomień, organ nie ma obowiązku zawiadamiania stron indywidualnie. Stawianie ewentualnego zarzutu, że przez zastosowanie tego trybu obwieszczenia, pozbawiono strony czynnego udziału w tym postępowaniu, nie znalazłoby uzasadnienia w obowiązujących przepisach. Ponownie tut. organ wskazuje, że mimo dokonanych przekształceń, uznano że stopień zachowania wartości historycznych, artystycznych i naukowych omawianego zespołu zabudowy uzasadnia objęcie go ochroną prawną poprzez wpis do rejestru zabytków. Ponownie należy stwierdzić, że obecnie część zabytkowych budynków położonych na terenie osiedla wymaga przeprowadzenia robót remontowych i prac konserwatorskich zmierzających do przywrócenia im właściwego stanu technicznego i estetyki. Niektóre, naruszone wtórnymi przekształceniami, wymagają również uporządkowania architektonicznego. Pomimo widocznych śladów zużycia, czy miejscowo niekorzystnych ingerencji budowlanych, większość obiektów zachowała pierwotny charakter i prezentuje czytelne wartości typologiczne i dawne walory. Wyrazem tego są utrzymane oryginalnie ukształtowane bryły (zwłaszcza charakterystyczne piramidalne bryły, które wpisały się w krajobraz Ustronia i zachodniego zbocza Równicy), kompozycje elewacji i w większości zgodność materiałowa w ramach poszczególnych przykładów zabudowy. Fakt ten zasługuje na podkreślenie, uwzględniając obecne zróżnicowanie własnościowe budynków i wynikające z tego trudności w koordynacji przedsięwzięć remontowych i realizacji ujednoczonych rozwiązań.

Zachowana substancja obiektów świadczy o ich proveniencji i pierwotnym przeznaczeniu. Stanowią dzieło minionej epoki, które jest niezwykle ważne dla miasta Ustronia, przede wszystkim ze względu na swoją wartość architektoniczną, a także historyczną. Świadczą bowiem i stanowią symbol rozwoju regionu i miasta oraz dzielnicy Zawodzie w Ustroniu. Jest to jeden z najlepiej zachowanych zespołów zabudowy sanatoryjno-uzdrowiskowej w Polsce, dokumentując architektoniczne i artystyczne dokonania grupy wybitnych specjalistów, projektujących to założenie. Podkreślenia wymaga ponownie fakt, że omawiany zespół zabudowy jest wybitnym przykładem polskiej architektury czasów PRL-u. Odnosząc się do kwestii merytorycznego rozstrzygnięcia ww. sprawy, należy zauważyć, że zgodnie z art. 3 pkt 1 i 2 ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami, zabytek nieruchomy jest to nieruchomość, ich części lub zespoły, będąca dziełem człowieka lub związana z jego działalnością i stanowiąca świadectwo minionej epoki bądź zdarzenia, której zachowanie leży w interesie społecznym ze względu na posiadaną wartość historyczną, artystyczną lub naukową. Oznacza to, że w toku postępowania w sprawie wpisania zabytku do rejestru, koniecznym jest ustalenie, czy dany obiekt posiada samoistne wartości zabytkowe, uzasadniające jego indywidualną ochronę prawną. Powyższe przepisy określają jednocześnie, iż zabytkiem jest obiekt stanowiący świadectwo minionej epoki bądź zdarzenia, który wymaga szczególnej ochrony ze względu na interes społeczny rozumiany jako zachowanie dziedzictwa kulturowego dla przyszłych pokoleń. A zatem w sytuacji wpisania do rejestru zabytków obiektu architektonicznego, organ ochrony zabytków dokonuje jego wartościowania, w pierwszym rzędzie ustalając w jakim stopniu dany obiekt / zespół obiektów odpowiada definicji legalnej zabytku, biorąc pod uwagę, czy posiada on wartość artystyczną, historyczną lub naukową, w aktualnym stanie zachowania. Odnosząc powyższe do niniejszej sprawy tut. organ stwierdza, po przeprowadzonym postępowaniu i podejmując decyzję na podstawie zgromadzonego w tymże postępowaniu materiału dowodowego, że zespół zabudowy sanatoryjno-uzdrowiskowej w Ustroniu-Zawodziu, bezsprzecznie spełnia definicję legalną zabytku, gdyż posiada obecnie, w aktualnym stanie zachowania, wartość artystyczną, historyczną oraz naukową.

Wobec bezspornych wartości artystycznych, naukowych i historycznych wskazanego wyżej zespołu zabudowy osiedla, Śląski Wojewódzki Konserwator Zabytków jest przekonany o konieczności zachowania przedmiotowego zespołu oraz wprowadzeniem formy ochrony jaką jest wpis do rejestru zabytków z uwagi na posiadane wartości zabytkowe, o których świadczy autentyzm formy i substancji zabytkowej. Omawiany zespół zabudowy jest niewątpliwie świadectwem historii i cennym elementem krajobrazu kulturowego miejscowości Ustroń, wobec czego należy dążyć do jego zachowania. Z materiału dowodowego sprawy wynika, że stopień zachowania oryginalnej substancji zabytkowej jest duży i należy wobec tego podejmować działania o charakterze konserwatorskim i restauratorskim. Omówione powyżej cechy zabytkowe zespołu zabudowy dokumentują jego historię, pozwalają na datowanie jego powstania oraz późniejszych przekształceń, a także dokonanie stosunkowo szczegółowej atrybucji względem określonego stylu i kontekstu kulturowego, z którego wywodzi się ten zespół zabudowy, przesądzając jednocześnie o jego znaczeniu dla rozpoznania dziejów miasta, regionu oraz rozwoju i trendów architektonicznych w Polsce w okresie II połowy XX w.

Mając na uwadze powyższe, uznano, że stopień zachowania wartości historycznych, artystycznych i naukowych omawianego zespołu zabudowy uzasadnia objęcie go ochroną prawną poprzez wpis do rejestru zabytków. Zgodnie z definicją prawną określoną w art. 3 pkt 1 ustawy z 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków

i opiece nad zabytkami, zabytek to nieruchomość lub rzecz ruchoma, ich części lub zespoły, będące dziełem człowieka lub związane z jego działalnością i stanowiące świadectwo minionej epoki bądź zdarzenia, których zachowanie leży w interesie społecznym ze względu na posiadaną wartość historyczną, artystyczną lub naukową. Zgodnie z art. 6 ust. 1 pkt 1 lit. b ochronie i opiece podlegają układy urbanistyczne, ruralistyczne i zespoły budowlane, bez względu na stan zachowania. W art. 7 pkt 1 jako formę ochrony wskazano wpis do rejestru zabytków, dokonywany – zgodnie z art. 9 ust. 1 – na podstawie decyzji wydanej przez wojewódzkiego konserwatora zabytków z urzędu bądź na wniosek właściciela zabytku nieruchomego lub użytkownika wieczystego gruntu, na którym on się znajduje.

Na tej podstawie orzeczono jak w sentencji.

POUCZENIE

1. Od niniejszej decyzji przysługuje odwołanie. Odwołanie od decyzji wnosi się do Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego w Warszawie za pośrednictwem Śląskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w Katowicach, w terminie 14 dni od dnia otrzymania niniejszej decyzji.
2. W trakcie biegu terminu do wniesienia odwołania strona może zrzec się prawa do wniesienia odwołania wobec Śląskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w Katowicach. Z dniem doręczenia Śląskiemu Wojewódzkiemu Konserwatorowi Zabytków w Katowicach oświadczenia o zrzeczeniu się prawa do wniesienia odwołania przez ostatnią ze stron postępowania, decyzja staje się ostateczna i prawomocna.
3. Przed upływem terminu do wniesienia odwołania decyzja nie ulega wykonaniu.
4. Wniesienie odwołania w terminie wstrzymuje wykonanie decyzji, chyba że decyzji został nadany rygor natychmiastowej wykonalności lub podlega ona natychmiastowemu wykonaniu z mocy ustawy.
5. Decyzja podlega wykonaniu przed upływem terminu do wniesienia odwołania, także gdy jest zgodna z żądaniem wszystkich stron lub jeżeli wszystkie strony zrzekły się prawa do wniesienia odwołania.
6. Do dnia, w którym decyzja w sprawie wpisu do rejestru zabytków stanie się ostateczna, przy zabytku, którego dotyczy postępowanie, zabrania się prowadzenia prac konserwatorskich, restauratorskich, robót budowlanych i podejmowania innych działań, które mogłyby prowadzić do naruszenia substancji lub zmiany wyglądu zabytku. Zakaz ten dotyczy także robót budowlanych objętych pozwoleniem na budowę albo zgłoszeniem, a także działań określonych w innej decyzji pozwalającej na ich prowadzenie – art. 10a ustawy z dn. 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (t.j. Dz. U. z 2022 r., poz. 840 ze zm.).

ŚLĄSKI WOJEWÓDZKI
KONSERWATOR ZABYTKÓW
W KATOWICACH

Lukasz Konarzewski

Załączniki:

1. Kopia mapy ewidencyjnej z zaznaczonym zabytkiem wpisanym do rejestru.
2. Pouczenie o skutkach prawnych wpisu do rejestru zabytków nieruchomych.

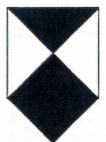
Otrzymują (ZPO + zał. 1 i zał. 2):

1. Burmistrz Miasta Ustroń – Urząd Miasta Ustroń, Rynek 1, 43-450 Ustroń
(w celu ogłoszenia obwieszczenia w BIP Urzędu i zamieszczenia na tablicy ogłoszeń w siedzibie Urzędu Miasta Ustroń na okres 14 dni od daty otrzymania, a po tym terminie jego odesłanie z adnotacją o dacie wywieszenia i zdjęcia z tablicy ogłoszeń)
2. Właściciele i użytkownicy nieruchomości objętych postępowaniem administracyjnym w sprawie wpisu do rejestru zabytków nieruchomych woj. śląskiego
(w drodze publicznego obwieszczenia lub w inny zwyczajowo przyjęty w danej miejscowości sposób publicznego ogłaszania, zgodnie z art. 49 ustawy z dn. 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego - j. t. Dz. U. z 2022 r., poz. 2000 ze zm. - za pośrednictwem Śląskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w Katowicach oraz Burmistrza Miasta Ustroń)

Do wiadomości (+ zał. 1):

1. Starosta Powiatu Cieszyńskiego, ul. Bobrecka 29, 43-400 Cieszyn
(jako organ administracji architektoniczno-budowlanej)
2. Wojewódzki Urząd Ochrony Zabytków w Katowicach - Delegatura w Bielsku-Białej
ul. Powstańców Śląskich 6, 43-300 Bielsko-Biała
3. Narodowy Instytut Dziedzictwa, ul. M. Kopernika 36/40, 00-924 Warszawa
4. A/a x MB x3, dn. 05.09.2023

Wysłano dnia 09 WRZ. 2023
Podpis

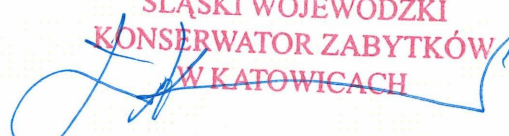
08 WRZ. 2023

Załącznik nr 1 do decyzji z dn.
znak: K-RD.5140.78.2022.MB o wpisie do rejestru zabytków
nieruchomych woj. śląskiego – nr rejestru: **A/1257/23**

**USTRÓŃ: zespół zabudowy sanatoryjno-
uzdrowiskowej Ustroń-Zawodzie w rejonie ulic
Sanatoryjnej, Szpitalnej i Zdrojowej, w miejscowości
Ustroń, pow. cieszyński, woj. śląskie**
(numeracja obiektów odpowiada numeracji podanej
w sentencji niniejszej decyzji)

 - budynki wchodzące w skład zespołu
wpisane do rejestru zabytków

 - granice wpisu do rejestru zabytków zespołu
zabudowy

ŚLĄSKI WOJEWÓDZKI
KONSERWATOR ZABYTKÓW
W KATOWICACH

Łukasz Konarzewski

